

# Προοπτικές της ελληνικής οικονομίας

Νίκος Βέττας

Γενικός Διευθυντής

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)

Καθηγητής Οικονομικών

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

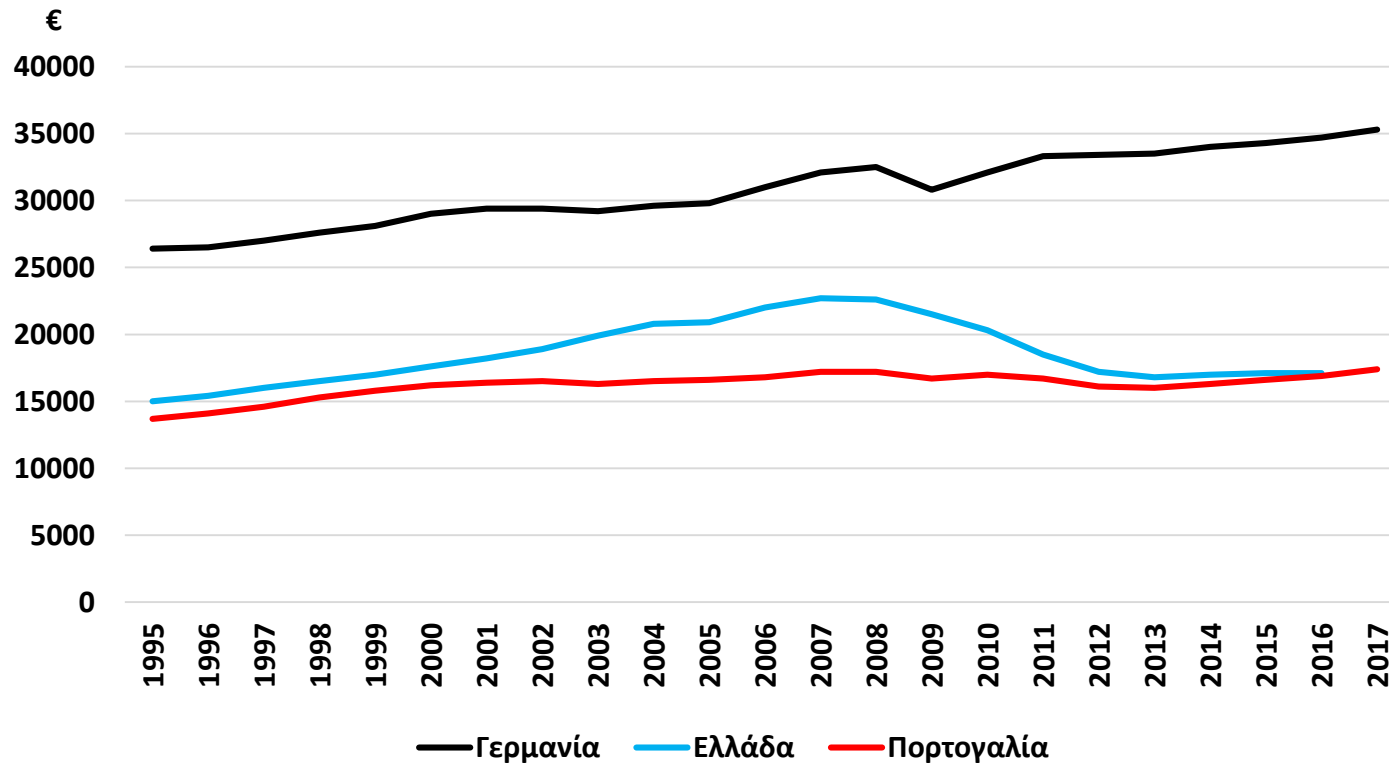
[nvettas@aueb.gr](mailto:nvettas@aueb.gr)

Διαλέξεις ΣΟΚΠΑ 2018-2019

Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα: Επενδύσεις και ανάπτυξη για την επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας

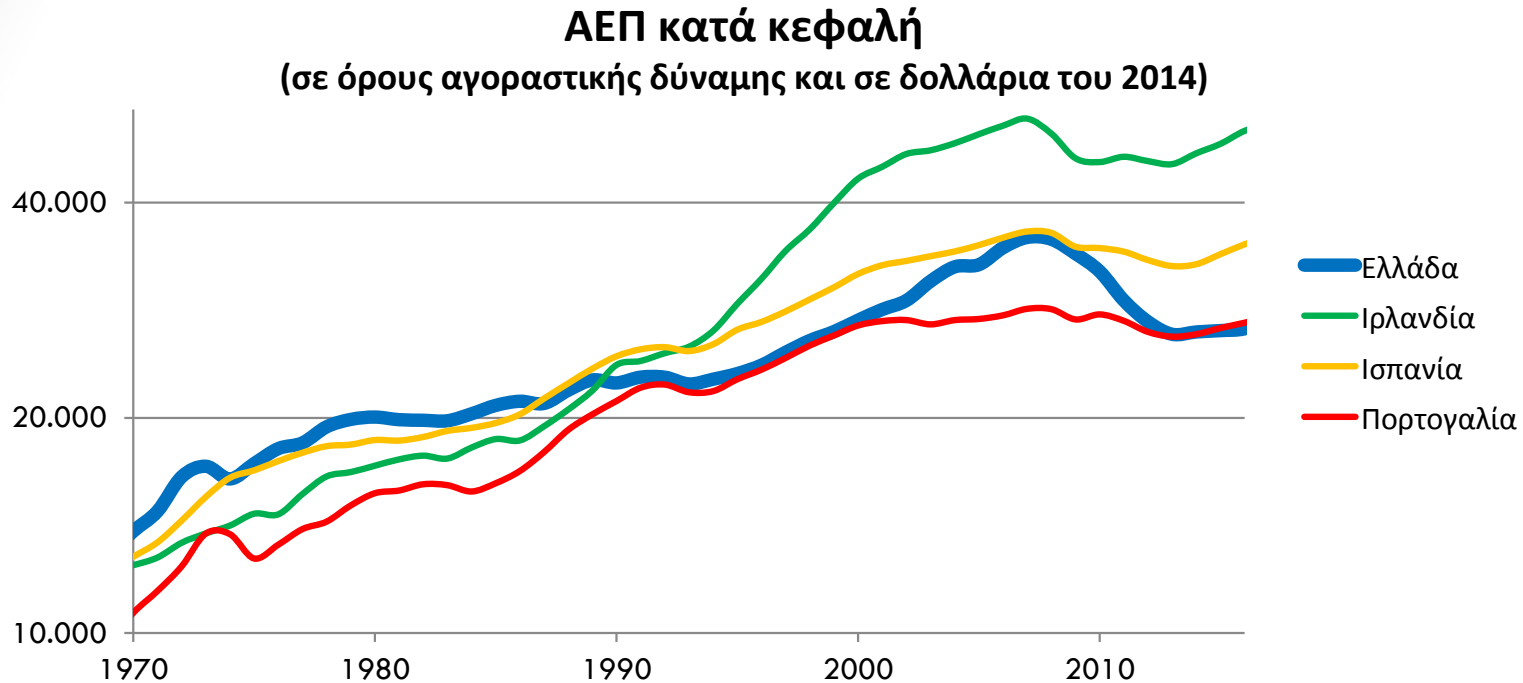
Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2018

# Κατά κεφαλήν ΑΕΠ, τιμές 2010



Πηγή: Eurostat

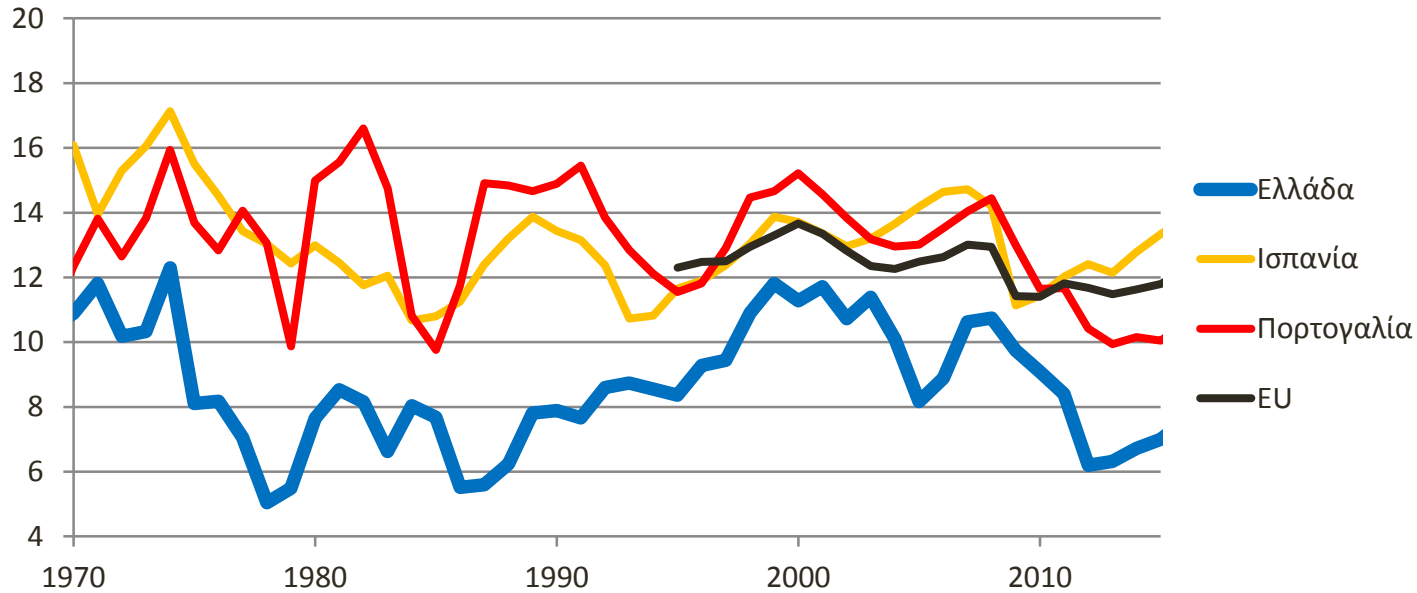
# ΑΕΠ



- Η Ελλάδα καθίσταται μια από τις φτωχότερες χώρες στην ΕΕ.
  - ▣ Από 14<sup>η</sup> μεταξύ 28 χωρών το 1980, έχει πέσει σε 24<sup>η</sup> το 2016.
- Σταδιακή πτώση--και πριν από την είσοδο στο Ευρώ και μετά.

# Εταιρικές επενδύσεις

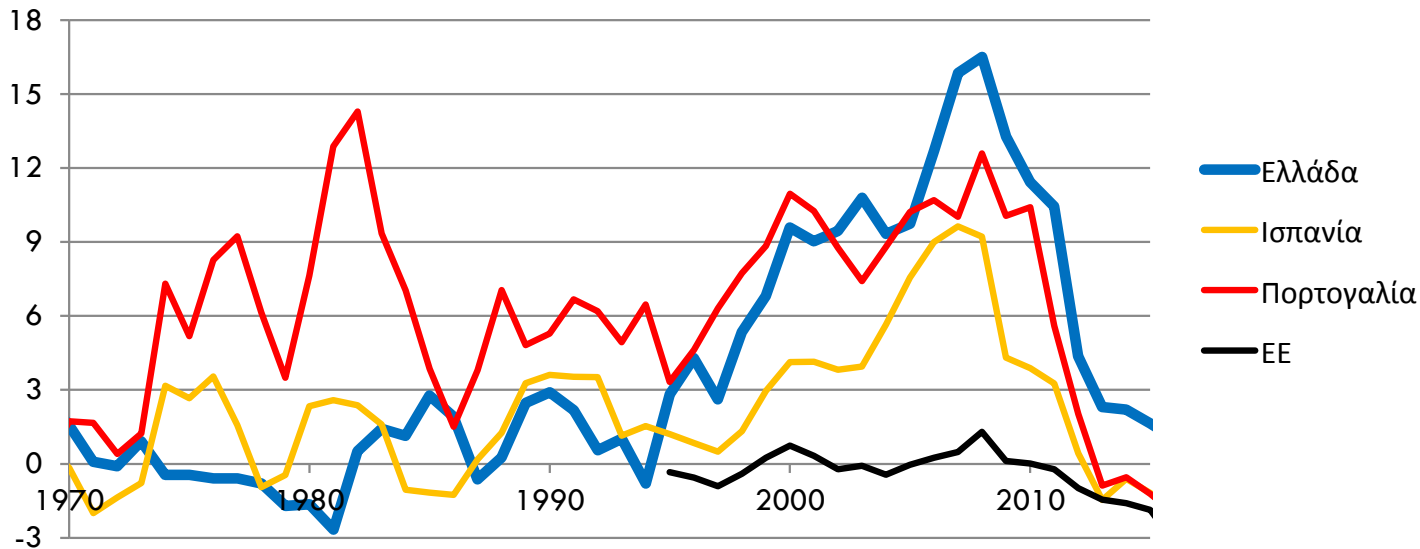
Εταιρικές επενδύσεις ως % ΑΕΠ



- Οι εταιρικές επενδύσεις στην Ελλάδα είναι χαμηλές.
- Αυξήθηκαν με την προσδοκία εισόδου στο Ευρώ, αλλά μειώθηκαν με την κρίση.

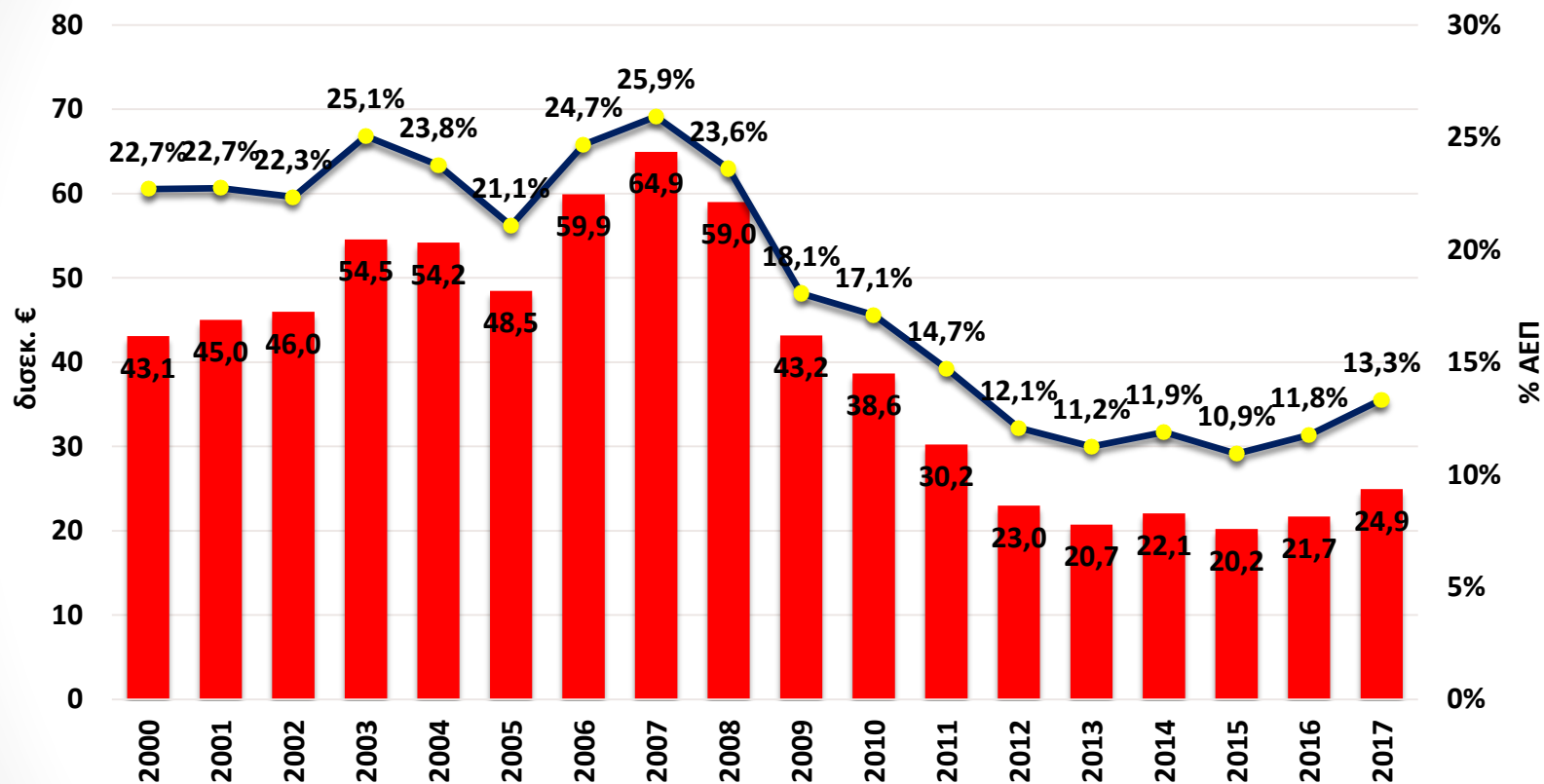
# Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Ισοζύγιο Πληρωμών ως % ΑΕΠ



- Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε σημαντικά στην πορεία προς και ύστερα από την είσοδο στην Ευρωζώνη
  - Παρομοίως σε Πορτογαλία, Ισπανία
  - Αύξηση σε επενδύσεις, κατανάλωση και ΑΕΠ.

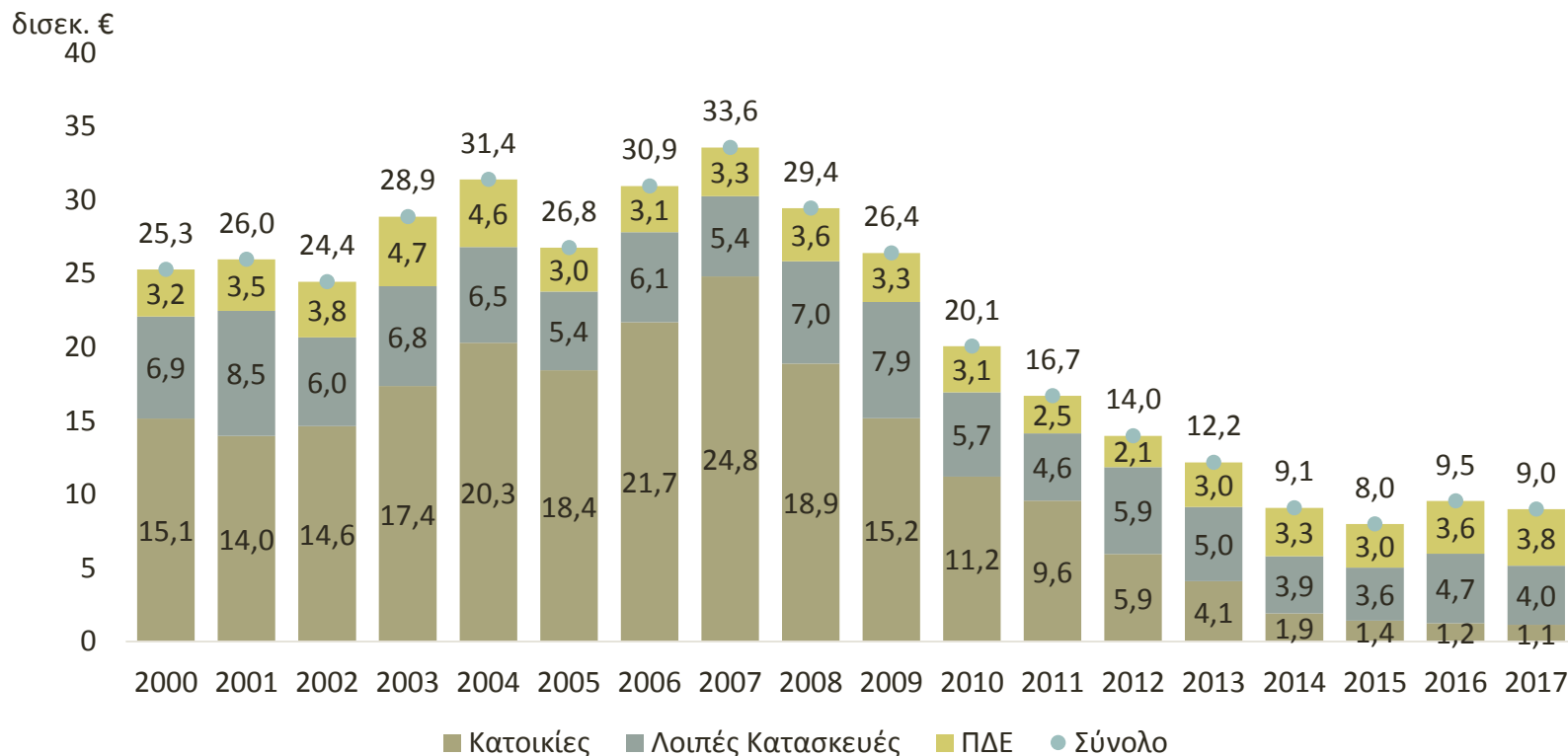
# Κατάρρευση επενδύσεων



Πηγές: Eurostat/ELSTAT

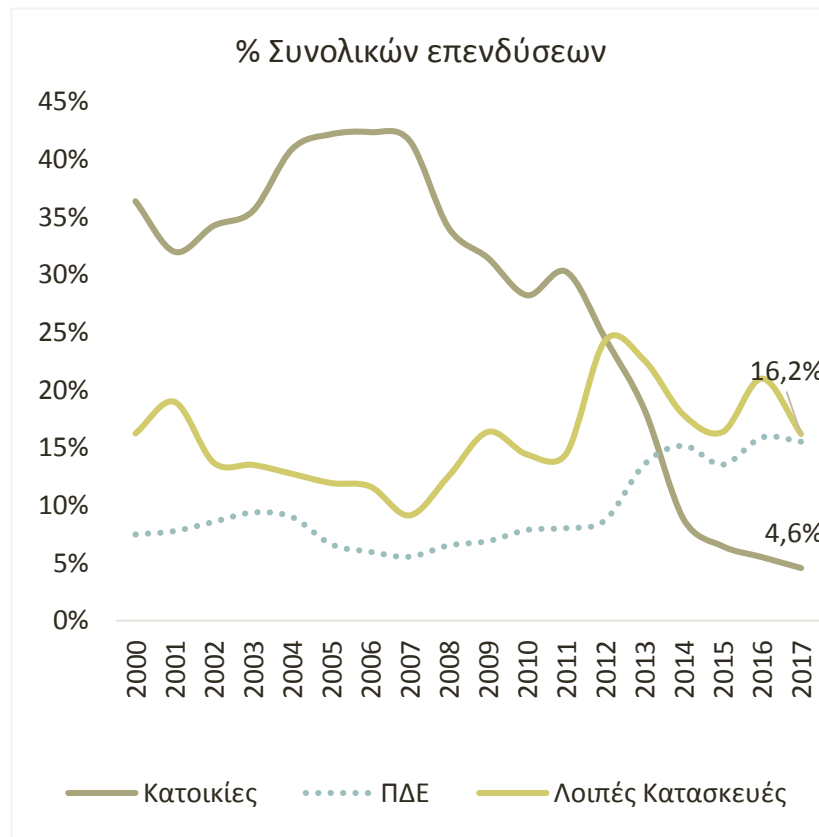
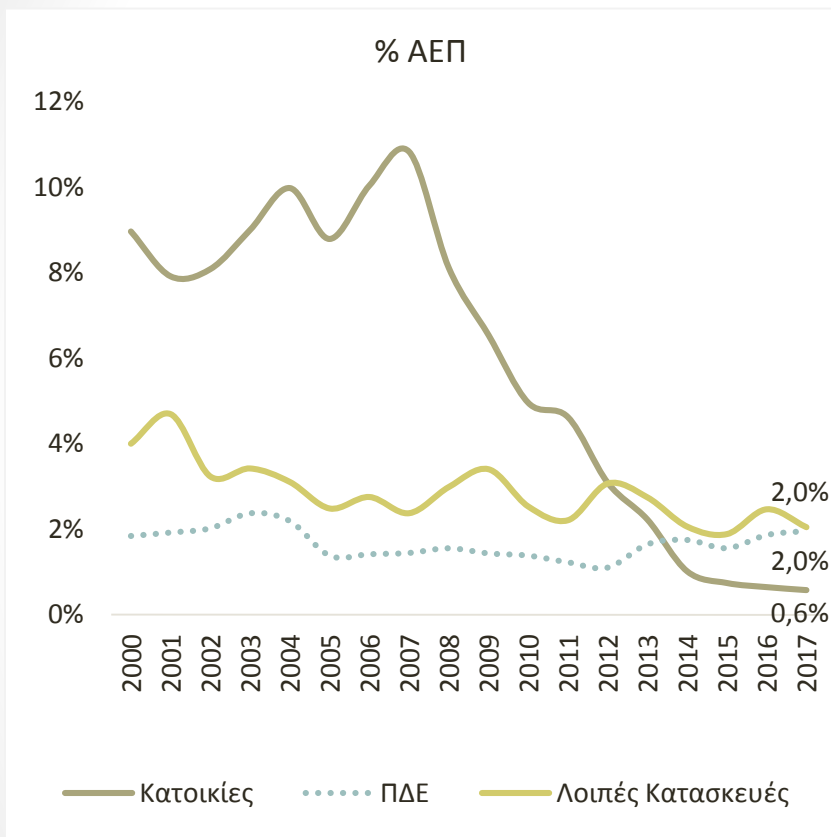
- Μέγιστο ύψος επενδύσεων το 2007 (€64,9 δισεκ.)
- Υψηλότερες επενδύσεις ως % του ΑΕΠ το 2007 (25,9%)
- Δραματικά χαμηλότερα το 2015 (€20,2 δισεκ. και 10,9% του ΑΕΠ)

## Η συνολική επενδυτική δαπάνη για κατασκευαστικά έργα μειώθηκε από €33,6 δισεκ. το 2007 σε €9,0 δισεκ. το 2017 – δηλαδή στο ¼ του επιπέδου του 2007



- Οι ετήσιες επενδύσεις σε κατοικίες υποχώρησαν κατά 95,4% και διαμορφώθηκαν το 2017 σε 1,1 δισεκ., έναντι €24,8 δισεκ. το 2007.
- Επομένως, σχεδόν το σύνολο της πτώσης των συνολικών επενδύσεων για κατασκευαστικά έργα οφείλεται στη συρρίκνωση των επενδύσεων σε κατοικίες

**Οι επενδύσεις σε κατοικίες αντιστοιχούσαν το 2017 στο 0,6% του ΑΕΠ, έναντι 10,8% το 2007, ενώ οι επενδύσεις σε λυτές κατασκευές διαμορφώθηκαν κοντά στο 2,0% το 2017, όσο το ΠΔΕ**

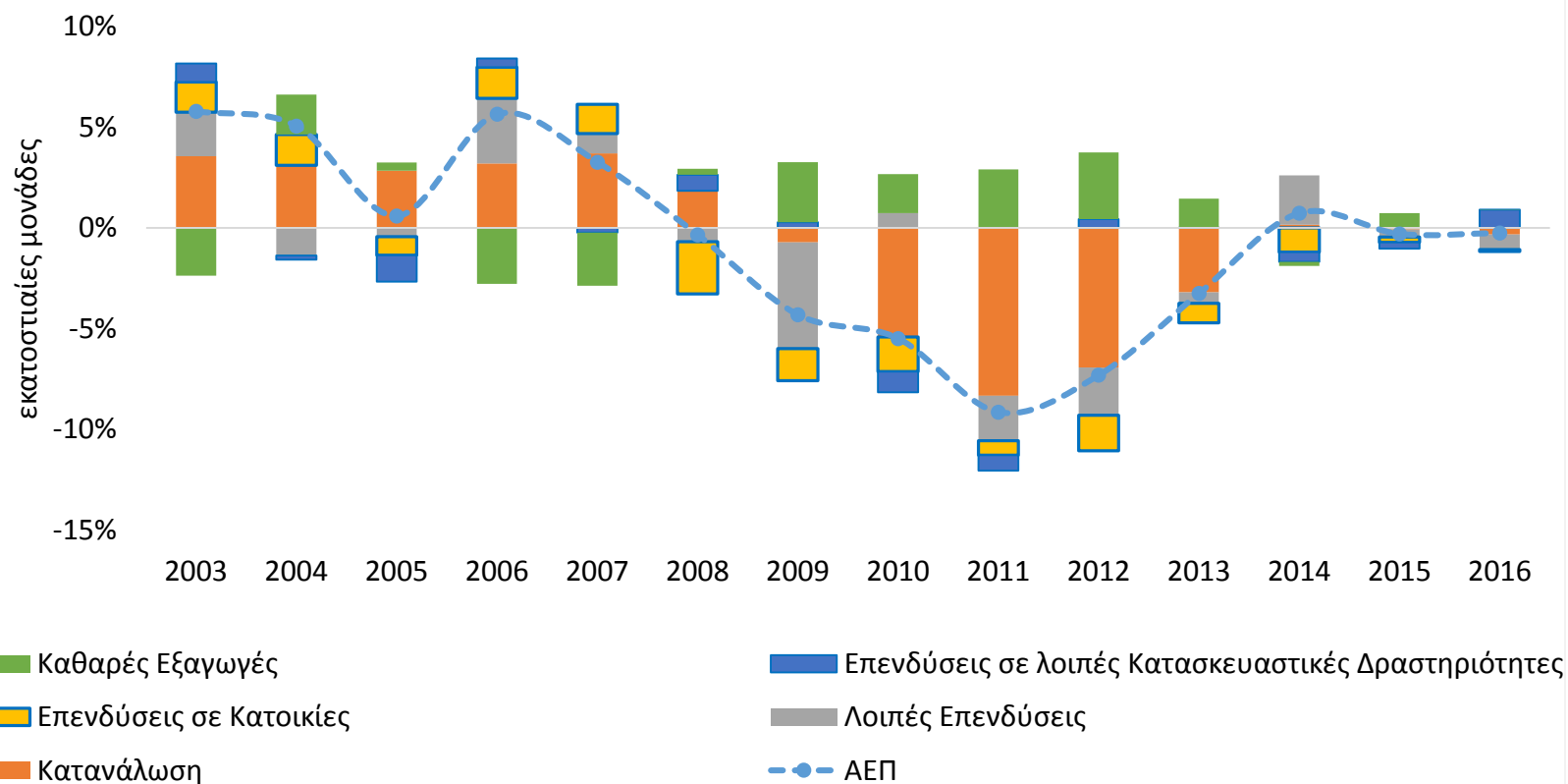


Η πτώση στις επενδύσεις σε κατοικίες περιόρισε το μερίδιό τους στις συνολικές επενδύσεις από 41,6% το 2007 σε μόλις 4,6% το 2017

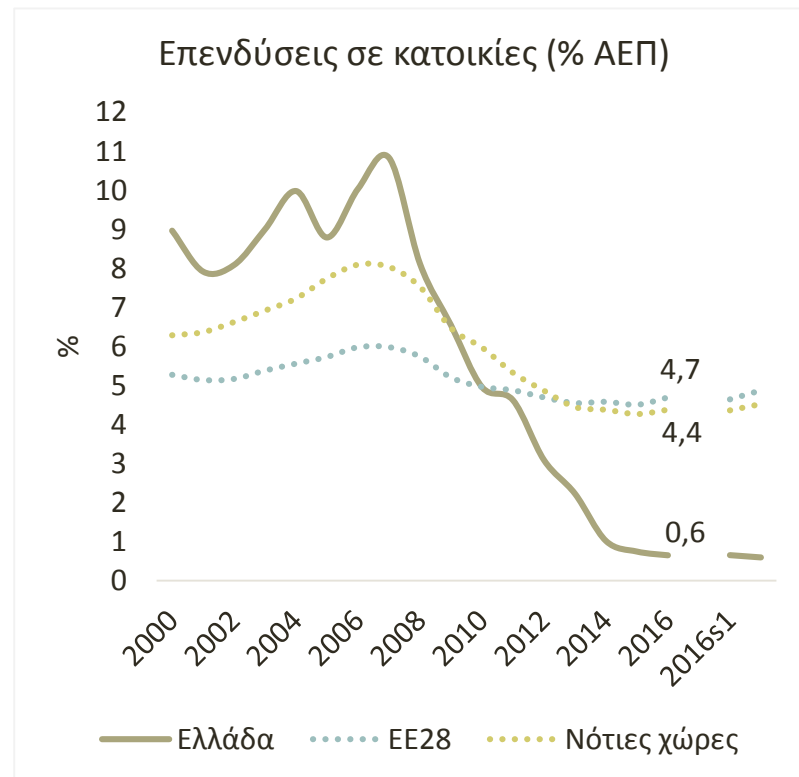
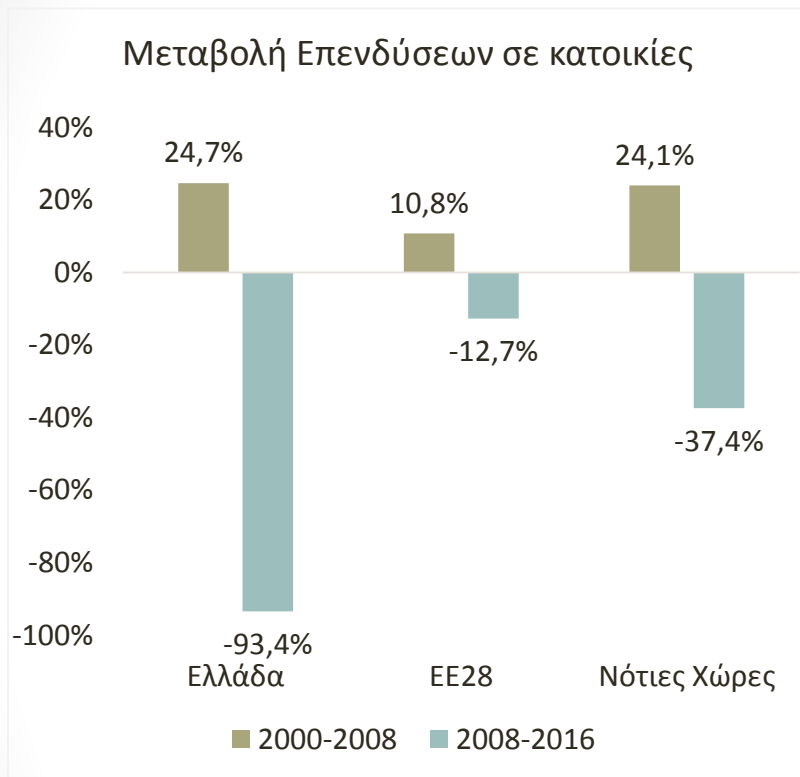


## Οι επενδύσεις σε κατοικίες λειτουργούσαν ενισχυτικά στο ΑΕΠ πριν το 2007, ωστόσο μετά το 2008 η μείωσή τους συνέβαλε αρνητικά στη διαμόρφωσή του, επιταχύνοντας την πτώση του

Επίδραση των συνιστωσών του ΑΕΠ στον ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, 2003-2016

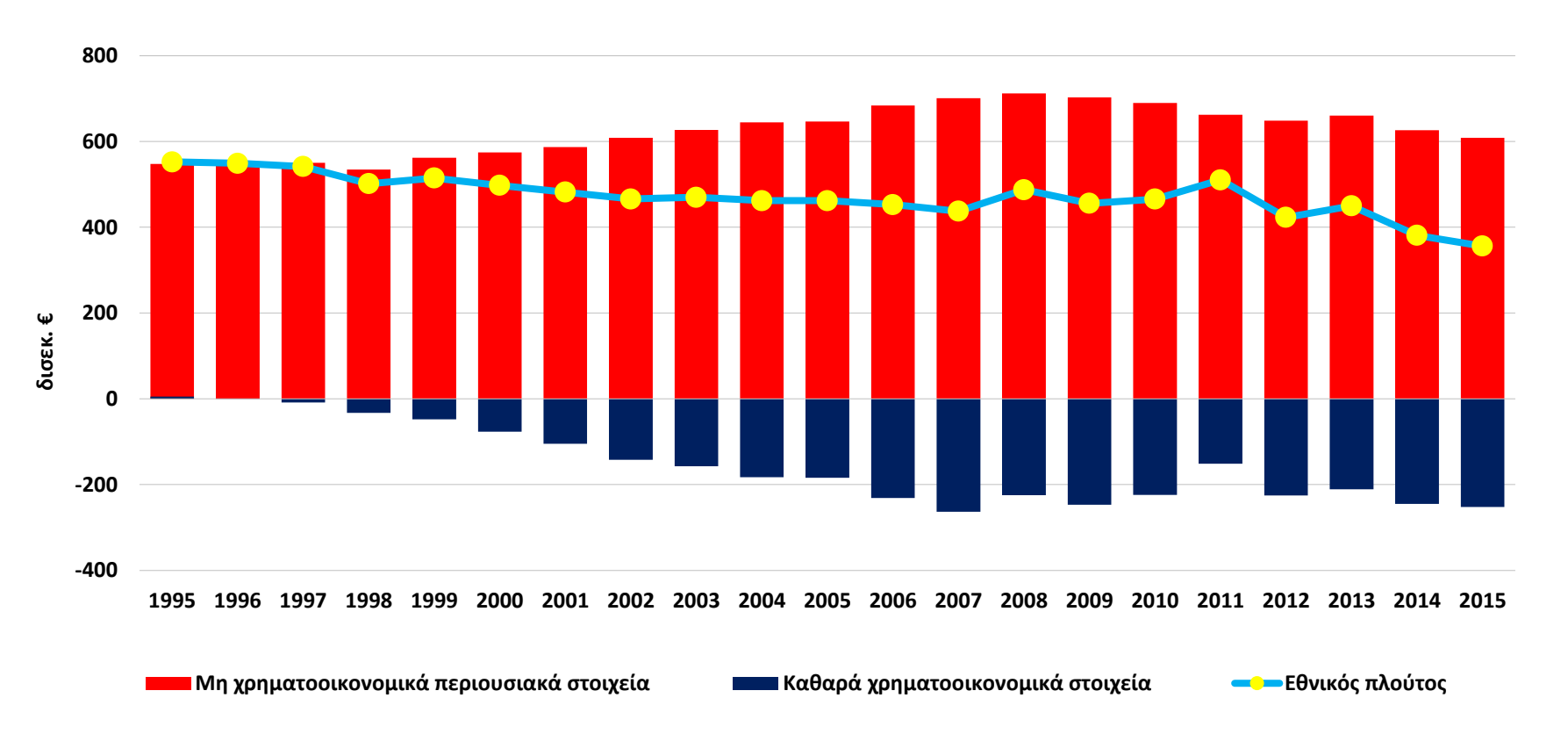


## Η ύφεση επηρέασε τις επενδύσεις σε κατοικίες σε όλη την Ευρώπη, ωστόσο η πτώση τους στην Ελλάδα ήταν τριπλάσια



- Σε ΕΕ28 και Νότιες Χώρες\* η πτώση των επενδύσεων «διόρθωσε» την άνοδο μέχρι το 2008
- Η προσέγγιση του μέσου όρου των Νοτίων Χωρών για το 2016 (4,4%) απαιτεί περίπου επιπλέον € 6,5 δισεκ. επενδύσεων σε κατοικίες σε ετήσια βάση

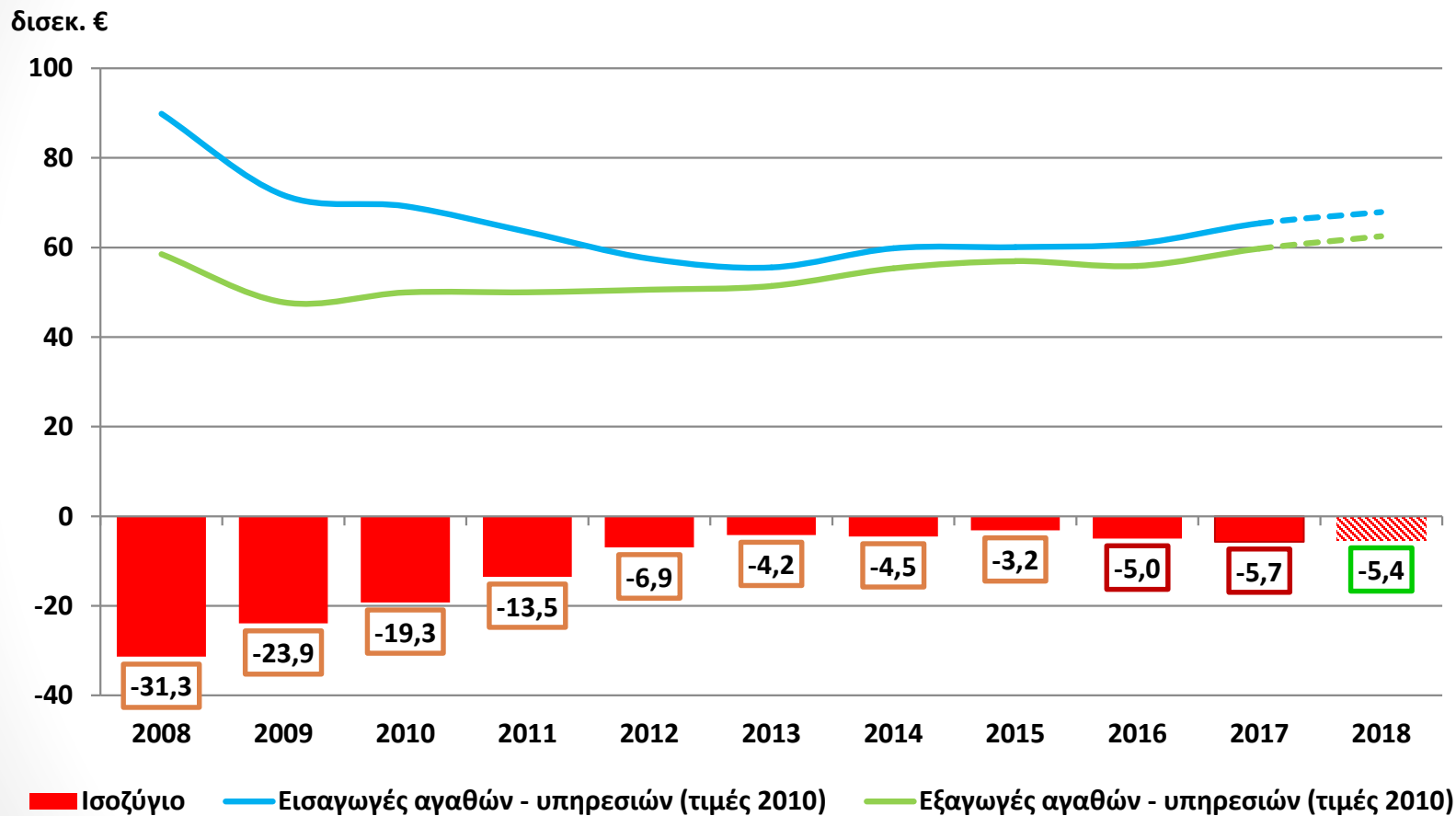
# Εθνικός πλούτος; (σε σταθερές τιμές 2010)



Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

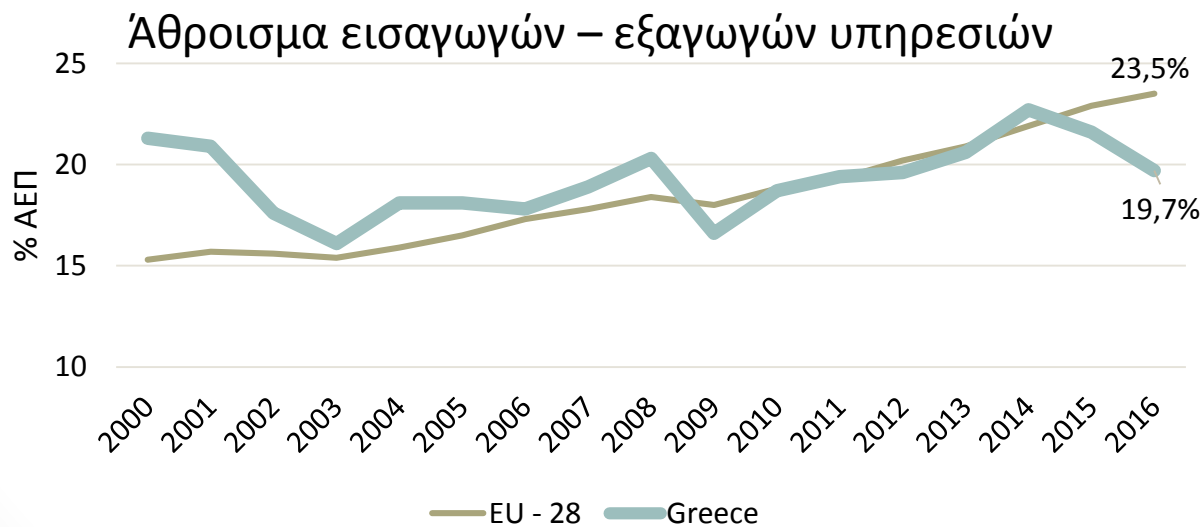
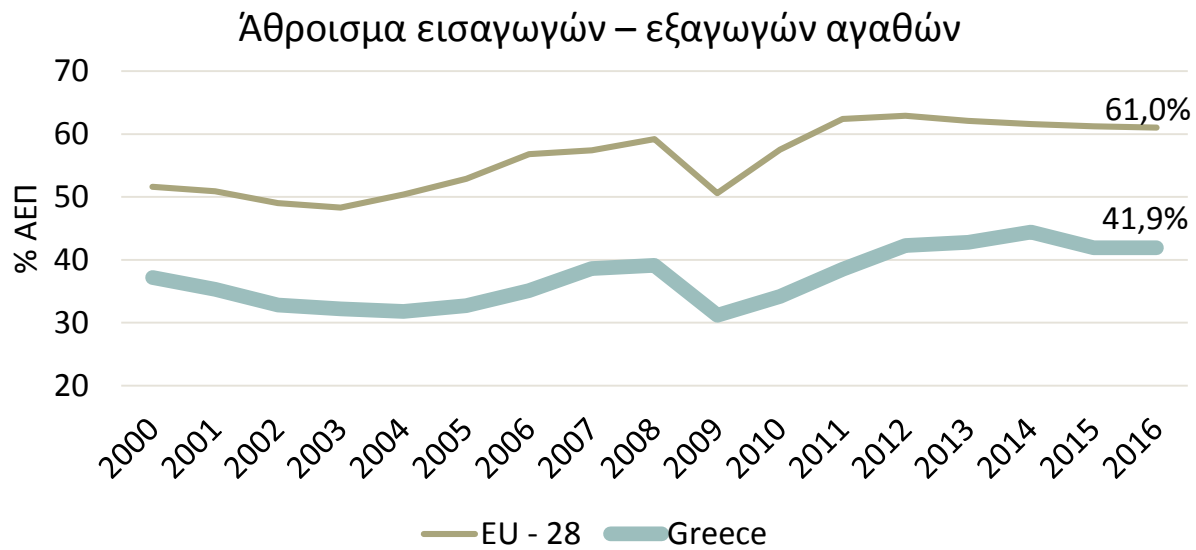
- Πτώση του εθνικού πλούτου από €552 δισεκ., το 1995 σε €488 δισεκ., το 2008 και σε €356 δισεκ., το 2015.
- Αύξηση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από €547 δισεκ. το 1995 σε €712 δισεκ. το 2008 και πτώση έπειτα (€608 δισεκ. το 2015).
- Μεταβολή του ισοζυγίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με το υπόλοιπο κόσμο από μικρό πλεόνασμα το 1995 (€5 δισεκ.) σε μεγάλο έλλειμμα το 2007 (€263 δισεκ.).

# Εμπορικό ισοζύγιο (αγαθά - υπηρεσίες)



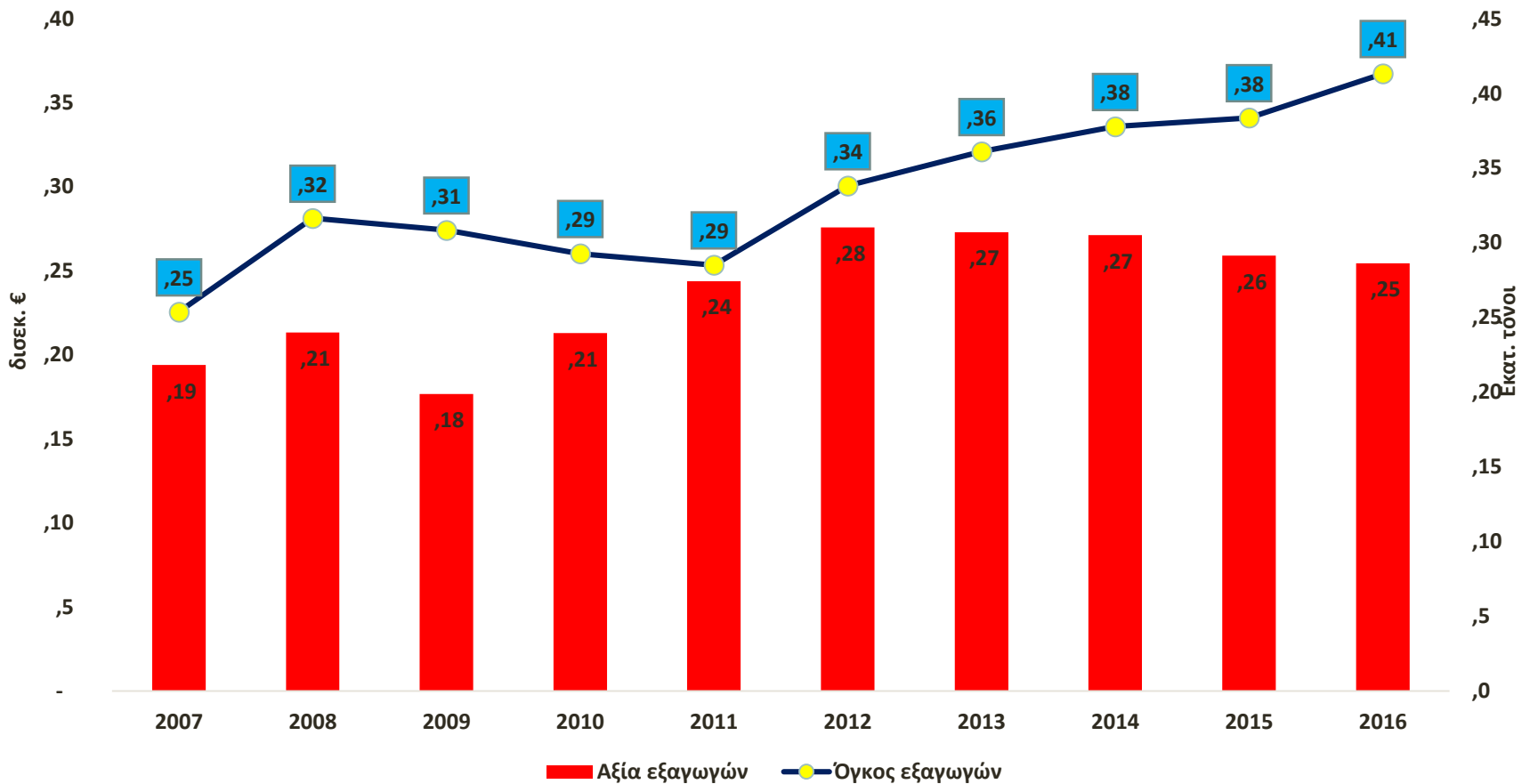
Πηγή: AMECO

# Ανοιχτή οικονομία;



Πηγή: Eurostat

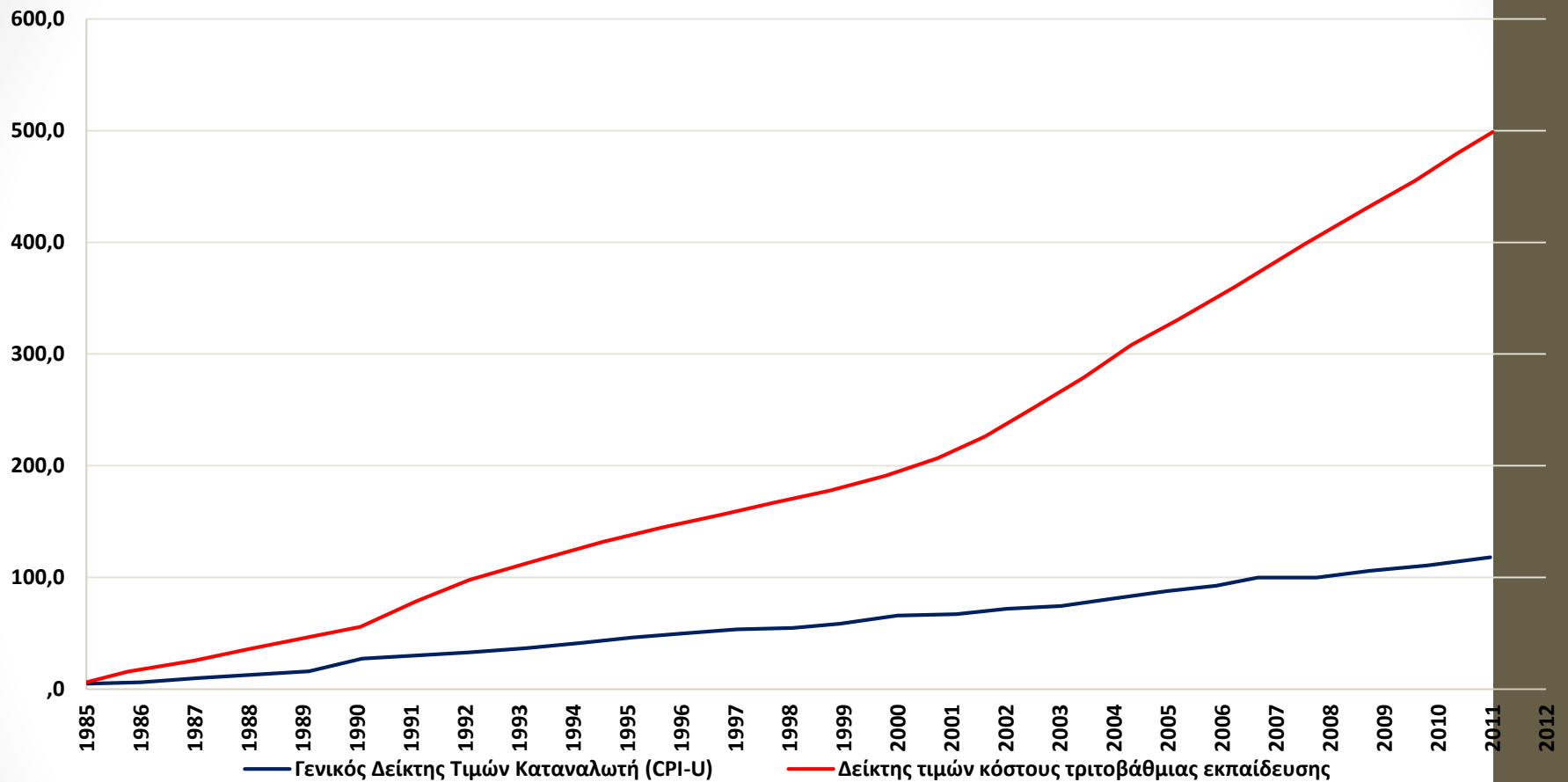
# Εξαγωγές αγαθών - αξία έναντι όγκου



Πηγή: Eurostat

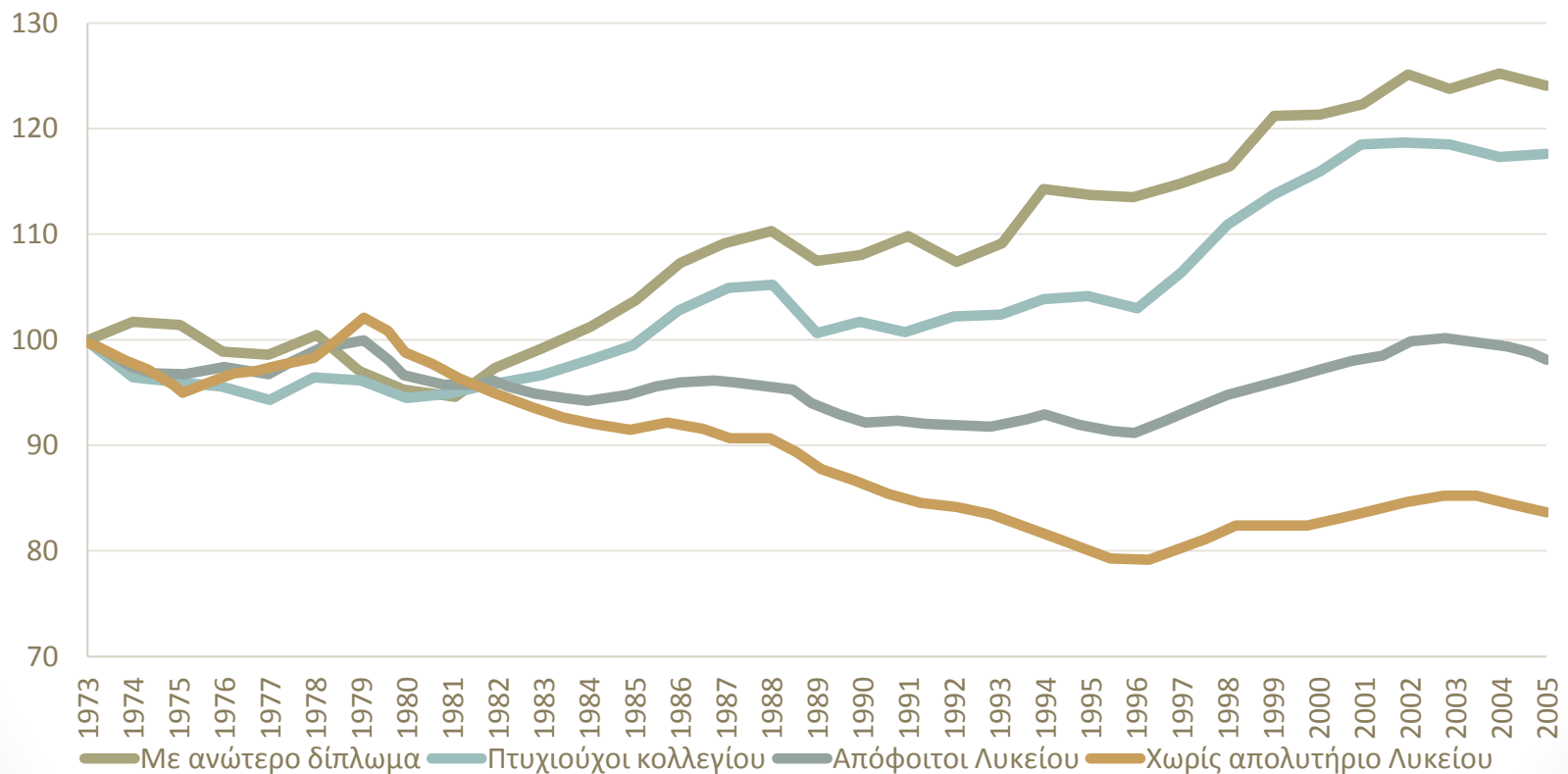
- Μεταβολή αξίας εξαγωγών, 2007-2016: +31,2%.
- Μεταβολή όγκου εξαγωγών, 2007-2016: +62,9%.

# Κόστος φοίτησης στο πανεπιστήμιο έναντι γενικού πληθωρισμού στις ΗΠΑ (CPI-U)



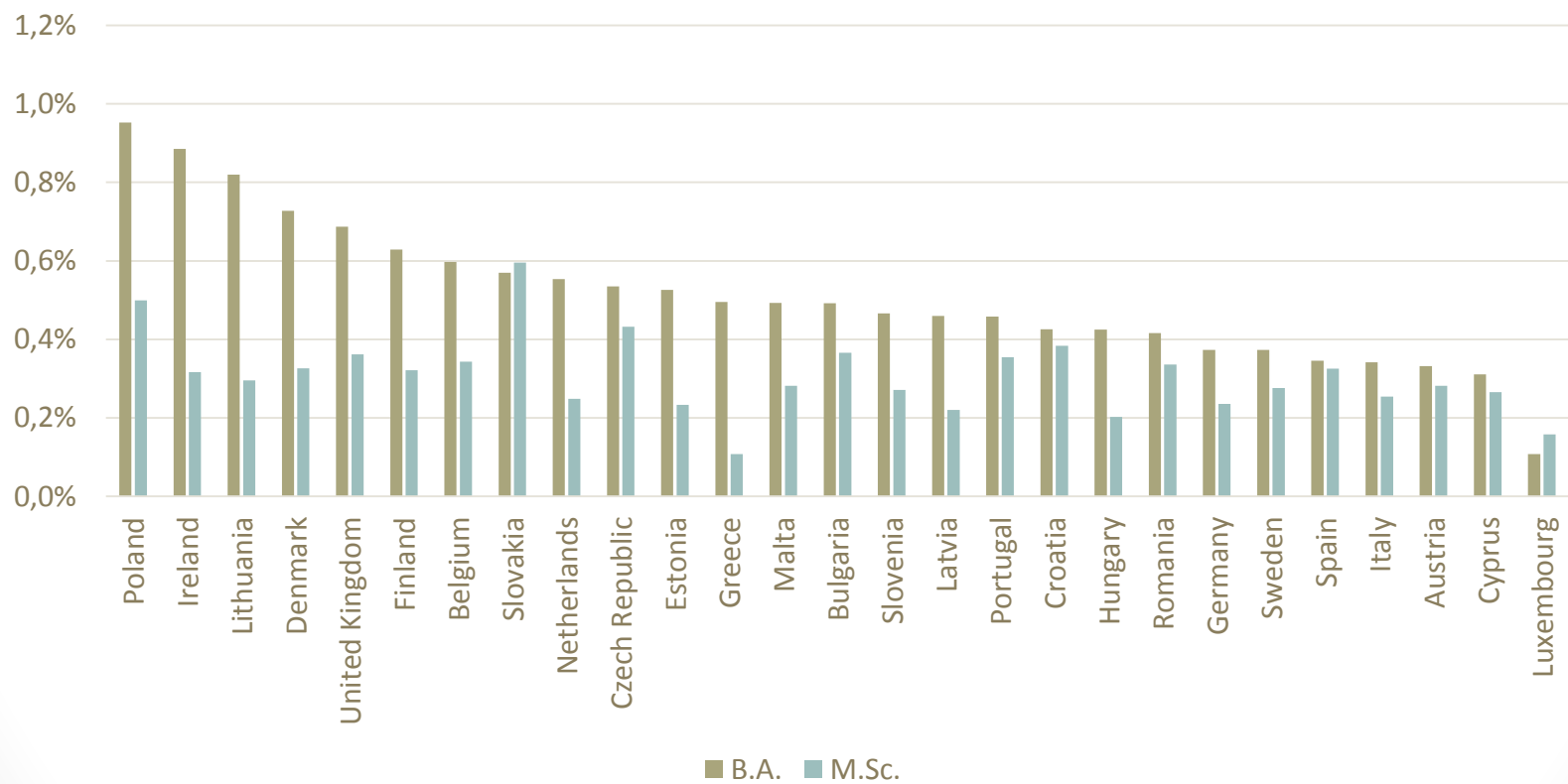
- Η εκπαίδευση γίνεται ακριβότερη με την πάροδο του χρόνου.
- Το κόστος της αυξάνει με μεγαλύτερο ρυθμό σε σχέση με την άνοδο του πληθωρισμού.

# Αμοιβή ανά επίπεδο εκπαίδευσης (ωρομίσθιο, 1973 = 100, ΗΠΑ)

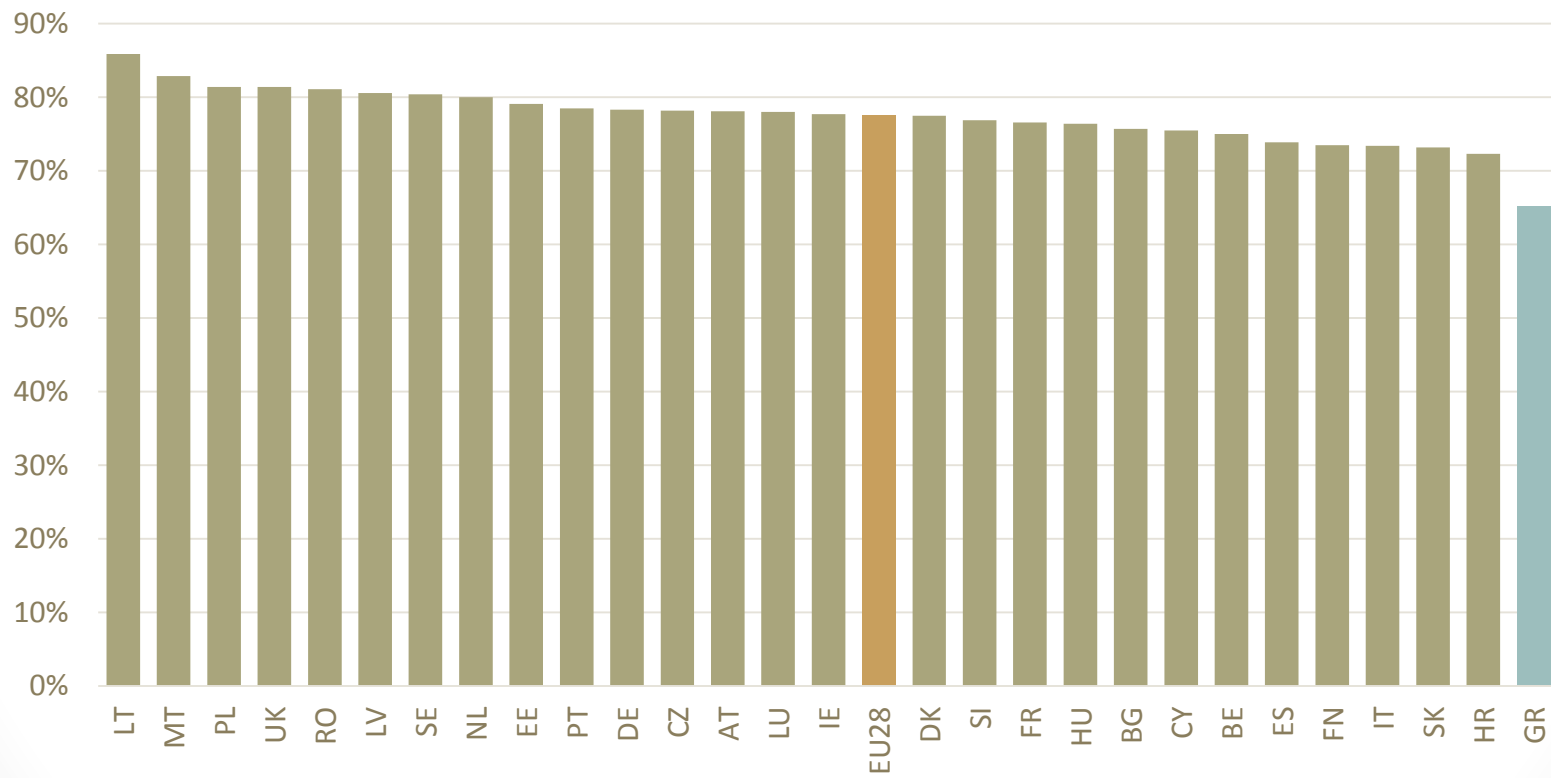




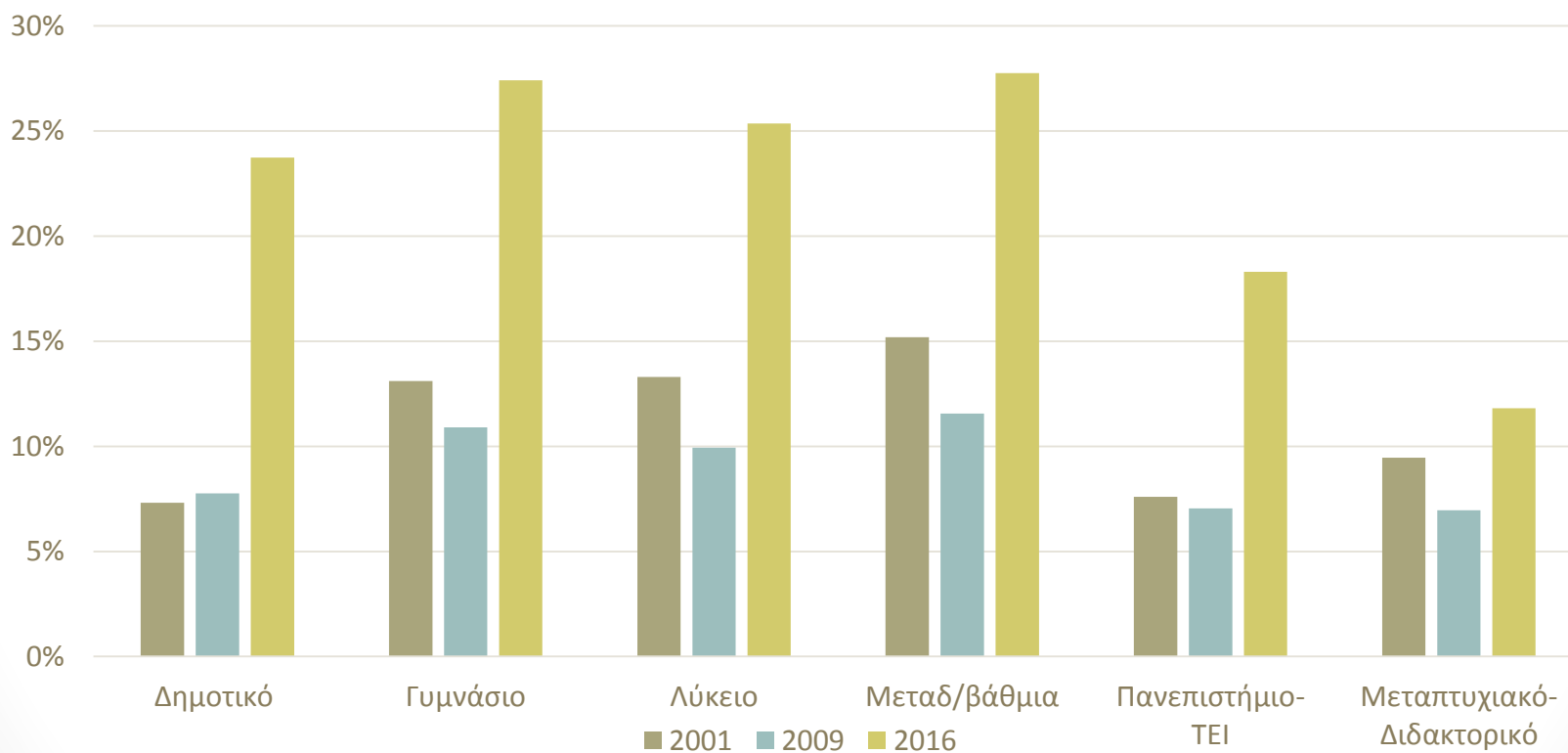
# Ποσοστό πληθυσμού που λαμβάνει πτυχίο ανά χώρα



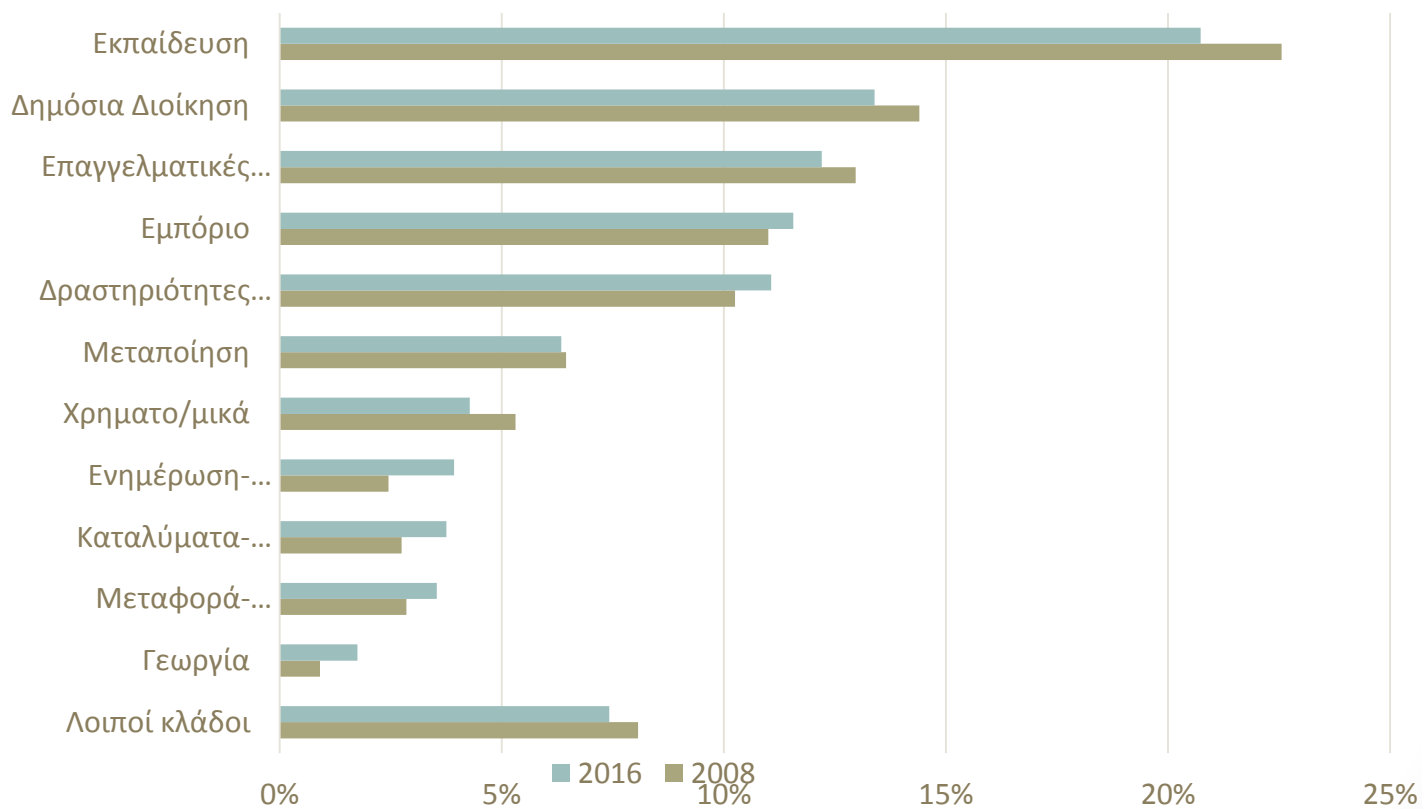
# Ποσοστό απασχόλησης στα άτομα με τριτοβάθμια εκπαίδευση (Ευρώπη, 2016)



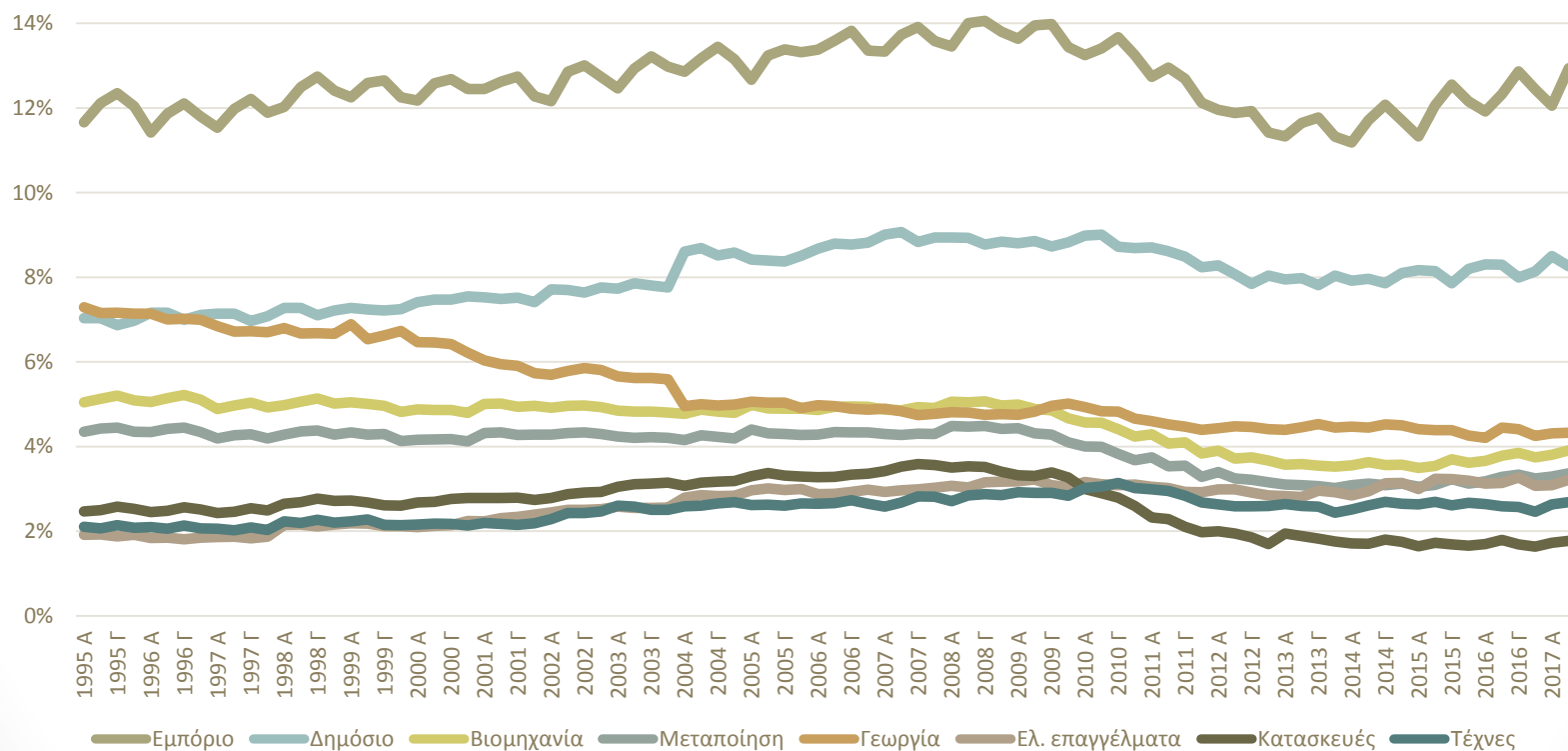
# Ποσοστό ανεργίας ανά επίπεδο εκπαίδευσης



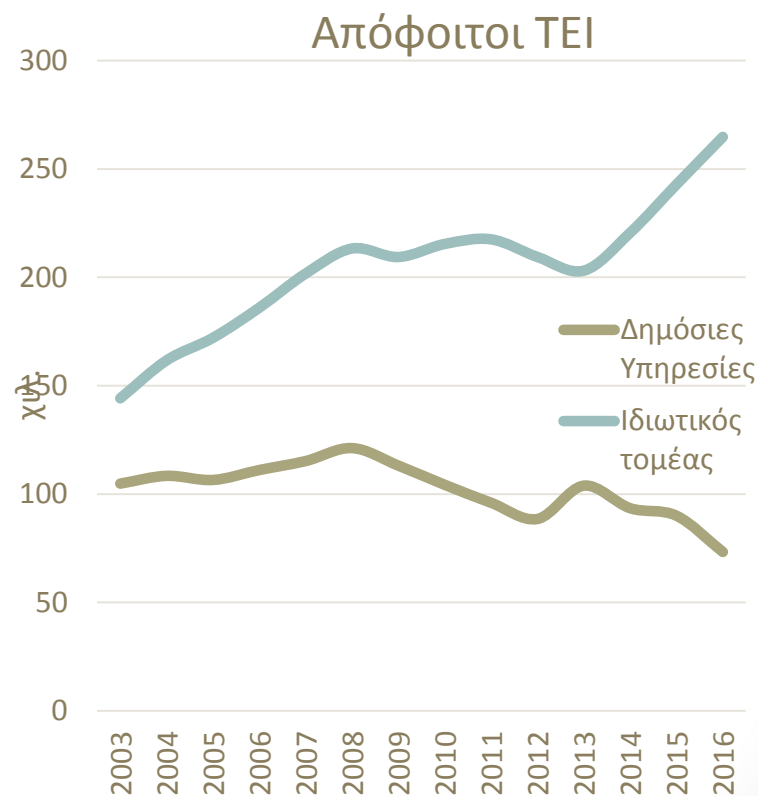
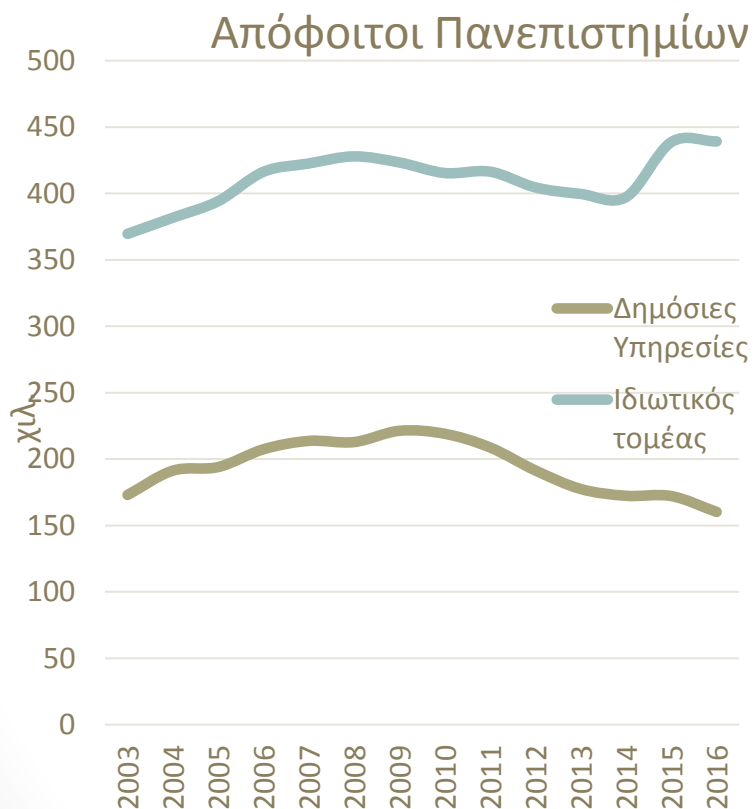
# Πού εργάζονται οι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης;



# Απασχόληση Ελλήνων κυρίως σε δημόσιο τομέα και εμπόριο

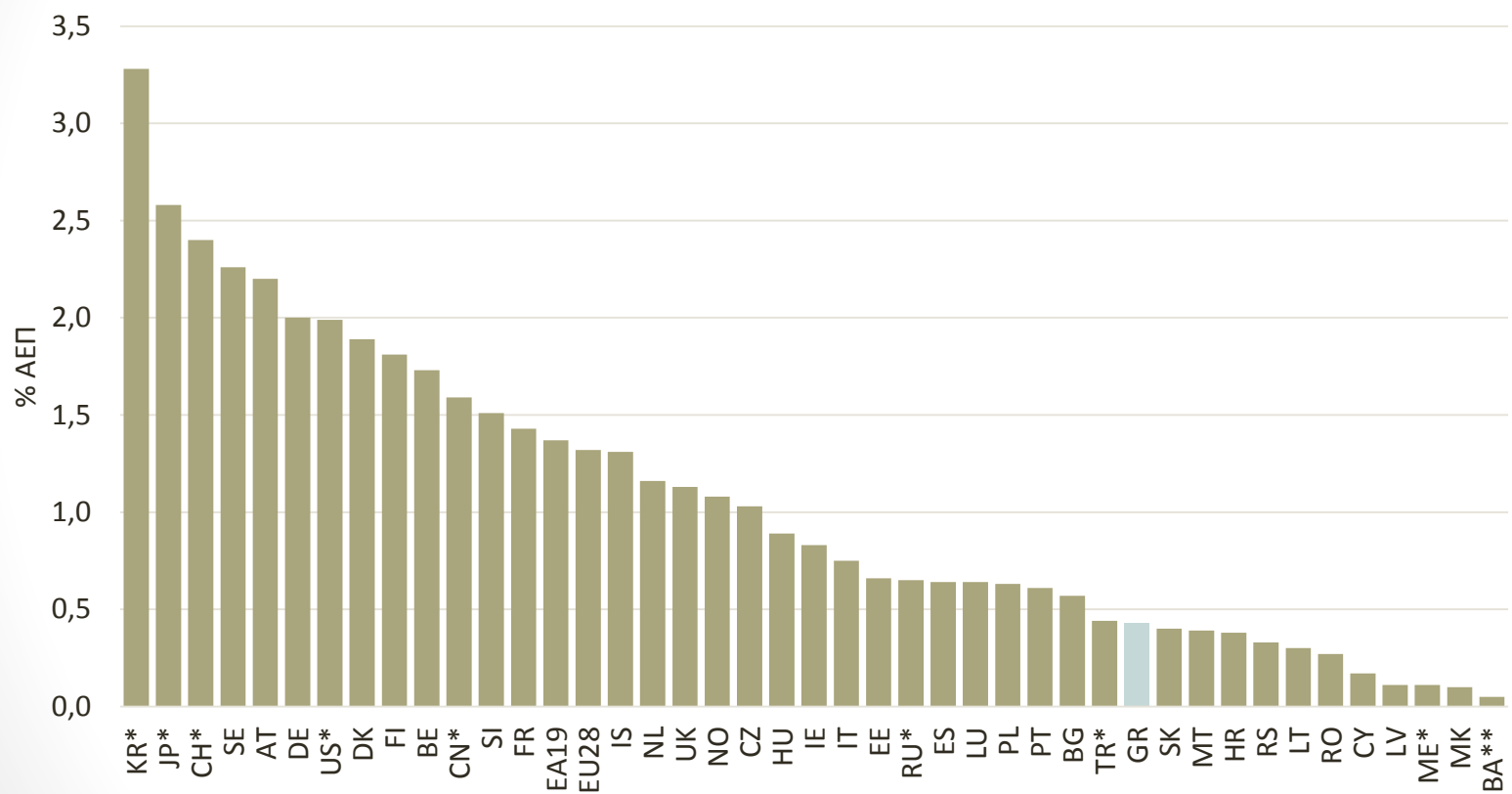


# Που εργάζονται οι απόφοιτοι



# Δαπάνες Έρευνας & Ανάπτυξης

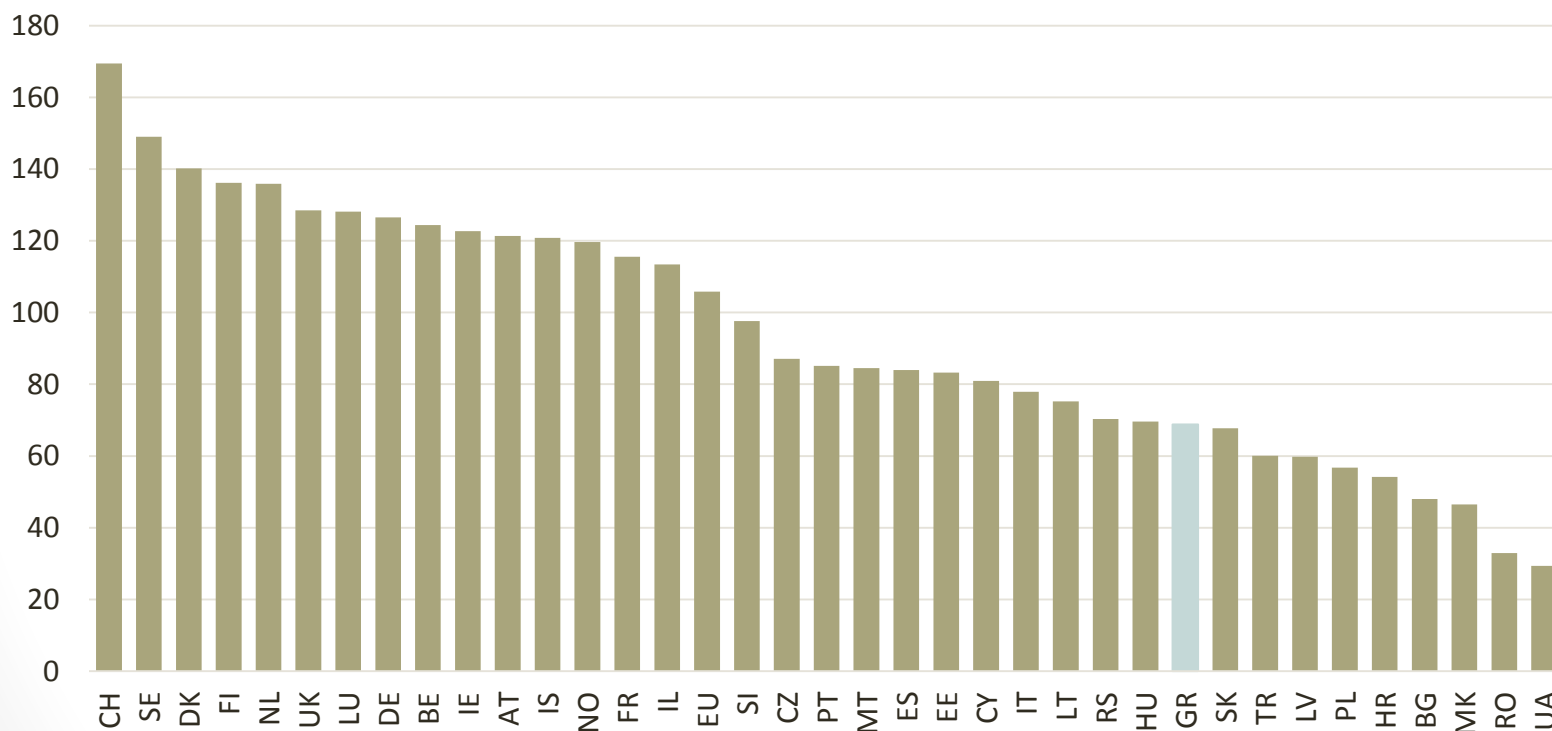
Δαπάνες Ε&Α ιδιωτικού τομέα, 2016



Πηγή: Eurostat \*2015 \*\*2014

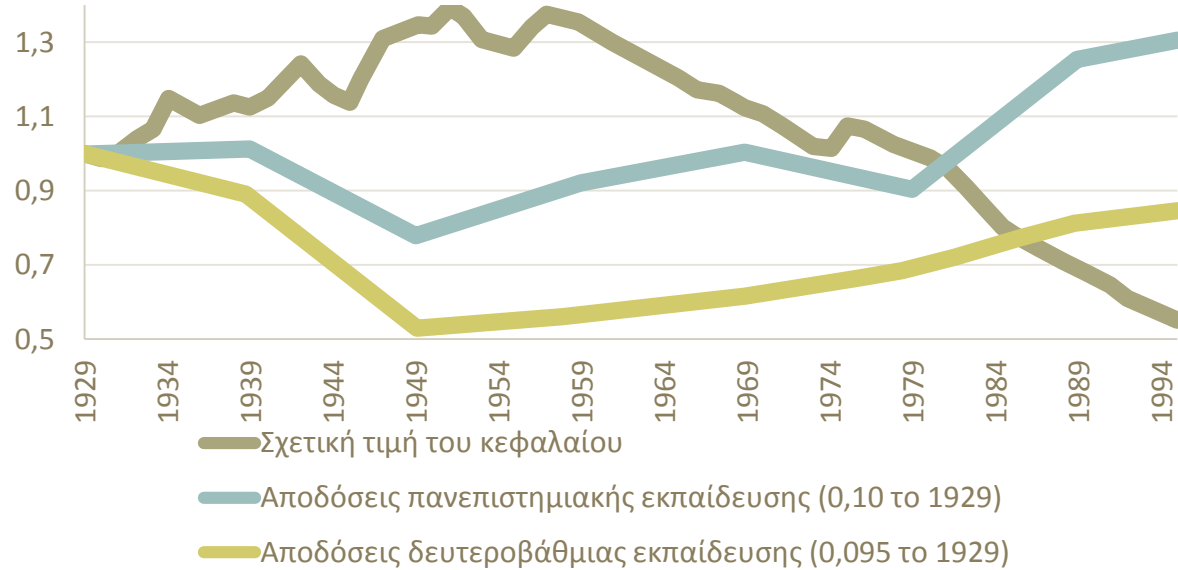
# Καινοτομία

2017 European Innovation Scoreboard  
(100 = μέση τιμή ΕΕ 2010)





# Κεφάλαιο και εκπαίδευση



# Προοπτικές

- Εισροή κεφαλαίου από εξωτερικό
- Επενδυτικές ευκαιρίες
- Εγχώρια αποταμίευση
- Ρόλος πολιτικών στην Ευρωζώνη
- Ανοικτή οικονομία